

Друченко Марина

Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ, Україна

Центр інформаційної підтримки освіти та досліджень: ідея в дії

Представлено реалізацію проекту «Центр інформаційної підтримки освіти та досліджень» в бібліотеці КПІ, який був створений випускниками програми kmbs «Стратегії розвитку для бібліотекарів» О. Бруй та М. Друченко.

На етапі підготовки проекту проаналізовані зовнішні умови існування бібліотеки КПІ як бібліотеки одного з провідних технічних закладів вищої освіти (ЗВО) України в умовах економічної та політичної нестабільності в країні. Визначені загальні напрями реформування освіти та науки в Україні та зокрема в КПІ, а саме: автономія університетів, навчання на основі наукових досліджень, академічна доброчесність. Визнано, що значна кількість дослідників університету мало обізнана із сучасними тенденціями в організації та просуванні наукових досліджень, і бібліотека при цьому має слабку позицію в університеті. Внутрішній контекст бібліотеки на той час характеризували неефективні бізнес-процеси, застаріла організаційна структура та портфель послуг, відсутність необхідних знань, вмінь та навичок персоналу, старіння друкованої колекції та застаріле технічне забезпечення. Але колектив установи мав бажання та потенціал до суттєвих змін.

При створенні проекту також було враховано світові тренди, які впливатимуть на розвиток бібліотек найближчим часом, а саме: ключову роль бібліотек для реалізації ідей Open Science та Open Education, розвиток та поширення інформаційних технологій та те, що більшість користувачів бібліотек становитимуть «цифрове покоління» (digital natives) та «цифрові громадяни» (digital citizens).

Ключовим вектором на етапах становлення та подальшого втілення проекту стала визначена на той момент візія бібліотеки КПІ. Бібліотека – «драйвер» якісних змін наукового/навчального процесу КПІ: процесно-орієнтований інтелектуальний, комунікаційний, інноваційний центр, визнаний університетською та фаховою спільнотами, який гнучко реагує на постійно-змінні потреби та очікування клієнтів. А місією бібліотеки ми визначили наступне: задля інтегрування України в світовий науково-освітній простір забезпечувати підвищення результативності навчання, викладання та дослідження спільноти дослідників КПІ через якісний інформаційний супровід та просування наукових досліджень університету. Орієнтирами кожного дня у своїй роботі ми усвідомили наступні цінності: відповідальність, відкритість та доступність, почуття та повагу, досконалість та інноваційність.

Таким чином, стратегічною метою проекту було обрано створити активно та ефективно діючий Центр підтримки досліджень університету з терміном виконання проекту в березні 2017 року.

На етапі планування та розрахунків проекту у квітні 2016 року були передбачені завдання, цільова аудиторія, перелік послуг та необхідні ресурси для функціонування Центру. Показники для перевірки ефективності діяльності Центру були визначені через декілька місяців повноцінної роботи даного підрозділу. Етапом із залучення коштів на проект передбачалось написання фандрейзингового проекту, але це не було виконано. Проте завдяки партнерським відносинам з благодійною фундацією Брейнбаскет вже в грудні 2016 року Центр отримав 9 сучасних персональних комп'ютерів.

Новим та дуже важливим для всього колективу бібліотеки став період підготовки фахівців для Центру, який тривав до вересня 2016 року. Було розроблено та запроваджено навчально-тренінгову програму для працівників Центру. Близько двадцяти працівників бібліотеки з різних

підрозділів почали навчатися. За результатами тестування після успішного навчання було обрано п'ять фахівців для Центру, які продовжили проходити базове навчання. З вересня 2016 року, як і було заплановано, Центр підтримки досліджень університету почав надавати послуги користувачам. Але постійне систематичне підвищення кваліфікації працівників Центру триває і далі.

На етапі організації простору Центру було обладнано робочий простір працівників та приміщення для проведення навчань. З самого початку роботи Центру були заплановані, здійснені та тривають заходи для налагодження ефективної системи комунікації з дослідниками, науковими підрозділами, адміністрацією університету, а саме: створення спеціального розділу на сайті бібліотеки, інформування про послуги та сервіси Центру в новинах на сайтах бібліотеки та університету, в соціальних мережах, електронною поштою. Хоча заплановані онлайн форми зворотного зв'язку для користувачів Центру не було реалізовано на сайті бібліотеки, але дослідники добре користуються вже існуючим сервісом на «Бібліотекар онлайн». У побудові системи комунікації в університеті слід також відмітити ефективність виступів працівників Центру про його діяльність на засіданнях кафедр та інших наукових підрозділів.

Згідно з планом проекту з вересня 2016 року Центр підтримки досліджень університету проводить ознайомчі семінари та індивідуальні консультації з наступних тем: користування електронними науковими ресурсами, реєстрація у реєстрах ідентифікаторів науковців, створення та редагування профілів науковців у наукових мережах та сервісах, стандартизація профілю науковців у наукометричних базах даних, розміщення результатів наукових досліджень у е-архівах відкритого доступу та ін. Також фахівці Центру здійснюють електронну доставку документів із повнотекстових наукових баз

даних, проводять семінари та тренінги. Центр розташовано в залі бібліотеки, який раніше був читальним залом. Тут організовані робочі місця для працівників і простір для надання консультацій та проведення тренінгів, але приміщення потребує ремонту та сучасного обладнання.

Сьогодні проект «Центр інформаційної підтримки освіти та досліджень» продовжує свій розвиток. Відкриття у бібліотеці нового структурного підрозділу – Відділу інформаційної підтримки освіти та досліджень, який налічує п'ятнадцять працівників, стало важливою подією 2017 року, спрямованою на реалізацію однієї з пріоритетних стратегічних цілей бібліотеки – якісного інформаційного супроводу дослідників університету для інтегрування КПІ ім. Ігоря Сікорського в світовий науково-освітній простір.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку Науково-технічної бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського: 2017–2020 рр. / уклад. Оксана Бруй. – Київ : Ліра-К, 2017. – 38 с.